TÓM TẮT
NHỮNG KẾT LUẬN MỚI CỦA LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Tên luận án: ***Chi phí - hiệu quả của các biện pháp dự phòng sốt xuất huyết Dengue tại tỉnh An Giang***

Mã số: 9720701 Chuyên ngành: Y tế công cộng

Nghiên cứu sinh: Nguyễn Đức Khoa

Giáo viên hướng dẫn: PGS.TS. Phạm Huy Tuấn Kiệt; PGS. TS. Nguyễn Văn Bình

Cơ sở đào tạo: Trường đại học Y tế công cộng

Sốt xuất huyết Dengue (SXHD) là bệnh nhiễm vi rút *Dengue* cấp tính. Bệnh lây truyền từ người sang người qua vật chủ trung gian truyền bệnh là muỗi *Aedes*. Bệnh có thể gây thành dịch lớn và có tỷ lệ tử vong tương đối cao. SXHD ngày càng trở nên trầm trọng hơn bởi tần suất các vụ dịch ngày càng gia tăng, sự phân bố địa lý rộng rãi và sự lan rộng nhanh chóng sang các vùng địa lý mới. Đến nay, bệnh đã lưu hành tại trên 128 quốc gia và vùng lãnh thổ thuộc các khu vực có khí hậu nhiệt đới và cận nhiệt đới vùng Đông Nam Á, Tây Thái Bình Dương, châu Mỹ - La tinh và châu Phi, với khoảng 3,9 tỷ người sống trong vùng nguy cơ. Năm 2005, Tổ chức Y tế thế giới xác định SXHD là vấn đề y tế công cộng cần được quan tâm. Cho đến nay vẫn chưa có thuốc điều trị đặc hiệu và vắc xin phòng bệnh mới chỉ được sử dụng hạn chế ở một số quốc gia, nên biện pháp phòng bệnh chủ yếu hiện nay phòng chống và là kiểm soát muỗi truyền bệnh.

Tại Việt Nam các biện pháp dự phòng chủ yếu là quản lý môi trường nhằm hạn chế nguồn sinh sản của muỗi, diệt muỗi và phòng muỗi đốt. Từ năm 2011, ngoài các biện pháp dự phòng cơ bàn trước đây, Bộ Y tế, Chương trình mục tiêu Y tế quốc gia đã hướng dẫn và bổ sung kinh phí đầu tư để mở rộng hoạt động của mạng lưới cộng tác viên cũng như triển khai biện pháp phun hoá chất diệt muỗi chủ động thay cho biện pháp phun hóa chất diện rộng trước đó.

Nghiên cứu phân tích chi phí cho dự phòng SXHD và phân tích chi phí - hiệu quả của các biện pháp dự phòng cơ bản có bổ sung hoạt động của mạng lưới cộng tác viên và biện pháp dự phòng cơ bản có bổ sung phun hóa chất chủ động so với biện pháp dự phòng

cơ bản trong dự phòng SXHD là một nghiên cứu có tính khoa học và thực tiễn, nghiên cứu được tiến hành tại một tỉnh thuộc khu vực Tây Nam Bộ (An Giang) là khu vực có SXHD lưu hành nặng, kết quả nghiên cứu mang tính ứng dụng cao.

Nghiên cứu đã ước tính được tổng chi phí hàng năm cho chương trình phòng chống SXHD của tỉnh An Giang, chi phí cho năm có dịch và năm không có dịch. Tính được chi phí cho từng biện pháp can thiệp dự phòng SXHD của toàn tỉnh và trung bình cho mỗi xã. Tính được chi phí dự phòng SXHD bình quân đầu người.

Kết quả nghiên cứu đưa ra bằng chứng về hiệu quả của biện pháp dự phòng SXHD bổ sung cộng tác viên và bổ sung phun hóa chất diệt muỗi chủ động và ước tính được chi phí để ngăn ngừa 01 trường hợp mắc SXHD, 01 trường hợp tử vong và chi phí để ngăn ngừa 01 DALY do SXHD (năm sống được điều chỉnh bởi mức độ tàn tật).

Kết quả nghiên cứu cung cấp bằng chứng cho người ra quyết định làm căn cứ để phân bổ nguồn lực cho phòng chống bệnh SXHD một cách hợp lý. Kết quả của nghiên cứu cũng sẽ góp phần hữu ích cho các nghiên cứu khoa học tiếp theo.

Giáo viên hướng dẫn **Nghiên cứu sinh**

PGS.TS. Phạm Huy Tuấn Kiệt **PGS.TS. Nguyễn Văn Bình** **Nguyễn Đức Khoa**

SUMMARY OF THE PHD THESIS

Thesis: ***Cost - effectiveness of the Dengue hemorrhagic fever prevention in An Giang.***

Code: 9720701 Major: Public Health

Full name: NGUYEN DUC KHOA

Scientific advisors: Assoc. Prof. Pham Huy Tuan Kiet; Assoc. Prof. Nguyen Van Binh

Instituts: Ha Noi University of Public Health

Dengue hemorrhagic fever (DHF) is an acute Dengue virus infection. Dengue virus is transmitted human to human by mosquitoes mainly of the species *Aedes aegypti*. It can cause severe epidemics with high mortality rate. DHF is becoming more and more aggravated by the increasing frequency of outbreaks, widespread geographical distribution and rapid spread to new geographical areas.

To date, the disease has been circulated in 128 countries and territories in tropical and sub-tropical areas of Southeast Asia, the Western Pacific, Latin America and Africa, with approximately 3.9 billion people living at risk. In 2005, the World Health Organization identified DHF as a public health issue that needs more attention. So far, there is no specific treatment and only few countries have used vaccines to prevent disease, so the effective measures are mainly on prevention intervention and control mosquito transmission.

In Viet Nam, the preventive measures are mainly on environmental management to prevent breeding of mosquito, to kill mosquito and prevent biteting. Since 2011, the Ministry of Health and the National Target Program for Health have guided and supplemented investment funding to expand the network of collaborators as well as implementing the active chemical spraying instead of the previous large-scale chemical spraying.

Study on cost analysis for DHF prevention and cost-effectiveness analysis of basic preventive measures with additional of network of collaborators activities and additional of active chemical spraying has been a scientific and practical, which was conducted in a South Western province (An Giang) with high rate of DHF circulation. The results of study have been highly applicable.

The study estimated the total average cost for the provincial program for DHF prevention and control by year; estimated the total annual cost in year of the outbreak and in year for non-outbreak; estimated the average cost of intervention by person-year; estimated the costs of each intervention by province and by commune.

The dissertation gave evidence on the effectiveness of additional prevention by network collaborator or active chemical spraying and estimated prevention cost for a case of DHF, a case of death and prevention cost for 01 DALY due to DHF.

Results of the study provided evidence to making decision on allocating resources for the communicable diseases prevention reasonably. The results of the study will also have contributed to the success of further scientific research.

Scientific advisors **PHD Fellow**

Assoc. Prof. Pham Huy Tuan Kiet **Assoc. Prof. Nguyen Van Binh** **Nguyễn Đức Khoa**